
UVOD

Na prostoru Evropske Unije posluje nekih 20 miliona pravnih lica tj. preduzeća, od kojih 99% čine mala i srednja preduzeća. 60% bruto domaćeg proizvoda Evropske Unije doprinose mala i srednja preduzeća. U malim i srednjim preduzećima zaposleno je dvije trećine ukupno zaposlenih lica u privatnom sektoru Evropske Unije.

MSP promovišu menadžerske sposobnosti, privatnu svojину kao preduzetničke vještine, i prema tome mala i srednja preduzeća sa razlogom se nazivaju motorom ekonomskog razvoja. Neke od osnovnih karakteristika kao i zaštitni znak malih i srednjih preduzeća jeste njihova fleksibilnost, sposobnost da se prilagode veoma brzo na sve vidove promjena, kao i da zadovoljavaju potrebe tržišta. U zemljama Evropske Unije, vlade donose propise i zakone koji su fokusirani na podršku MSP i podsticanje njihovog rasta, razvoja i konkurentnosti.

U Bosni i Hercegovini MSP preduzeća čini 99% kompanija, od 31.435 aktivnih, koliko ih je bilo sa 31.12.2013. godine, i stvaraju više od 60% GDP-a, te bi shodno tome, kao u EU-u, trebali postati generator razvoja nacionalne ekonomije¹.

Postavlja se pitanje da li je to baš tako?

MSP se susreće sa nizom internih slabosti i ograničenja u vidu niskog nivoa znanja o novim tehnologijama, problemima u pristupu izvorima finansiranja, niskom produktivnosti, neadekvatno upravljanje kadrovima itd. Bosna i Hercegovina nije stvorila pravno-regulatorne i institucionalne pretpostavke u cilju podrške sektoru malih i srednjih preduzeća. U 2012. godini usvojen je Zakon o državnoj pomoći BiH, ali Agencija za državnu pomoć nije u potpunosti operativna.

Shodno svemu tome nameće se pitanje koje su perspektive za razvoj malih i srednjih preduzeća u BiH.

Predmet i problem istraživanja

Predmet istraživanja ovog rada jesu mala i srednja preduzeća u BiH/RS, poslovno okruženje u kojima se oni nalaze, prepreke sa kojima se susreću, kao i mogućnosti prevazilaženja tih problema, mogućnosti za dalji razvoj i povećanje konkurentnosti na stranim tržištima, a sve u cilju razvoja BiH, odnosno Republike Srpske.

¹Vidjeti više u : Martinović Danijela, Šunjić – Beus Mira, Karišik Jasmina : *Potencijali i ograničenja u razvitku preduzetništva u BiH s posebnim osvrtom na sektor malih i srednjih preduzeća, Ekonomska misao i praksa, Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik, godina XXI (2012), br.1*